

Gyarmathy Zsigáné:
GABI ÚRFI ELTÚNT

Bizony eltűnt a kópé holló. Előbb a kerítésre, aztán egy fára röppent és ekkor érezte, hogy kinőtt a csonka szárnya és megcsattogtatta a kinőtt szárnyát s boldogan szállt a levegőbe.

– Szabad vagyok! Szabad vagyok! – ujjongott és repült a havas felé, ahol született.

Új ivadék, fényes tollazatú ifjú hollók, csodálkozva néztek Gabi úrfira:

– Vajon miféle öreg bátya jött a mi tájunkra? Nézzétek csak, a csőre éppen olyan, mintha vasból volna, jaj be öreg lehet! A szárnyában újnövésű tollak vannak, jaj be sok viszontagságban vergődhetett! Szegény bátya! Ha pihen egyet, megkérjük, hogy mesélje el, merre járt, mit látott?

Nagy tisztességadással fogadták, s bezzeg nem nevezték Gabi úrfinak, hanem mind csak úgy emlegették: öreg bátya! A holló fiúk tudják, mi a tisztesség.

A hó sűrűn hullt. Gabi úrfi egy cserfára telepedett s onnan nézett széjjel, de csak fehér ködöt, sűrű havat látott mindenfelé. A fiatal hollók is leszálltak a cserfára és szépen kérték Gabi úrfit, hogy beszélje el: merről jött, mit látott?

– Nem, nem! – válaszolt az öreg kópé – most nem lehet; várjatok tavaszig... most nagyon sok a dolgom, nagy a mulasztásom, sok időn át parlagon, szántatlanul maradt a levegő részem: csonka volt a szárnyam, most már kinőtt, van mivel szántsam a levegőt. Fiatal korom óta nagy erdő lett a pagonyokból: a kicsi fák megnőttek, a bástyatetők leomlottak, a sziklák bemohosodtak; rendre járom az én régi kedves helyeimet, hadd lássam öreg szemmel is, amit fiatalon láttam. Csak várjatok rám, édes öcsém. Tavasszal, mikor a sziklára melegen süt a fényes nap, akkor odaültök mellém és én mesélek sok mindenről, még az emberekről is.

E közben még sűrűbben hullt a hó, mintha fehér prémmel akarná ékesíteni a fekete hollókat. Gabi úrfi megcsattogtatta új szárnyait, köszöntötte öccseit és felszállt, hogy szántsa a levegőt, amit parlagon hagyott. Karácsony előtt volt az idő és a fenyves erdő felett a fehér ködben fényes szárnyú angyalok röpdöstek, válogatták a karácsonyfákat és a hó sűrűn hullott és Gabi úrfi boldogan szántott tovább.

– Óh, be jó itt a magasban szabadon szállni!

Pedig most nem volt jól lakva és mégsem vágyott a homokbucka után, ahol a jó pecsenyék voltak elrejtve.

Az erdőszélben egy csipkerózsabokron két kis cinege sírdogált:

– Nagy hideg lett, ide lepett a hó, itt pusztulunk el mind!

A holló oda szólt hozzájuk:

– Ne szipogjatok, nem illik az olyan víg madarakhoz, mint ti vagytok!

– Könnyű neked, te erős vagy, téged nem öl meg a tél, de mi kicsik vagyunk, gyöngék vagyunk, fázunk, éhezünk!

– Igaz, a gyöngéknek támogatás kell. No, hát én támogatni foglak, elvezetlek egy olyan házhoz, ahol jó szívű emberek laknak.

– De az emberek macskákat is tartanak, és mi félünk a macskától, az ölte meg az édesanyánkat, – sírdogált tovább a két kis cinke.

Pedig a cinkék víg kópék szoktak lenni; de most megijedtek szegények a Tél-apótól.

– Jertek csak utánam, – mondja a holló és röpül a fehér hózivataron keresztül, a kis cinkepár utána. De nem tudják követni a nagy madarat: az ő pici szárnyuk nem hasíthatja úgy a levegőbarázdát, mint a holló hatalmas szárnya.

Egyet kering, aztán visszafordul Gabi úrfi.

– Ugyan mi lett azokból a kis kópékból? Hát odaültek a vadkörtefára, és azt mondták, hogy ott fagynak meg éhen, szomjan, mert tovább nem bírják.

– Ugyan, ugyan! Ne ereszkedjetez így el. Ha szomjasak vagytok, szedjetez be néhány hópillét, aztán jertek; fáradság nélkül semmit sem adnak ezen a világon!

Ismét megindulnak.

– No, nézzétez, ott van már a torony, azon túl látom a tetejét annak a háznak is, ahol én laktam, tüstént ott leszünk.

És Gabi úrfi óvatosan kering a ház felett, aztán leszáll a magas szénatartóra. Annak a deszka oldalához volt erősítve az ő házacskája: ott van most is, csak a felvezető deszkát vették el az ajtaja elől. Na, ez éppen jó a cinkéknek, így nem sétálhat fel a tarka cicus.

Gabi úrfi szólt:

– Hallgassatok rám, kis cinkék! Bebujtok ebbe a házacskába és ott alusztok, reggel röpjetez a konyha ablakába; ott mindig van eledel a madarak számára. Napközben ott is maradhattok az eszterhéj alatt, a vadszőlő indái között, van ott még sok madár. De éjjelre térjetez vissza kicsi házikótokba, ott nagyon jól lehet aludni. Így szépen kitavaszkodtok; tavasszal repjetez haza a csipkerózsás tájra és ott jertek találkozóra a legmagasabb sziklacsúcsra: ott foglak várni. Majd elmeséletez: láttátok-e az én hajdani gazdámat fényes gombjaival, a kocsist pálcájával, a szakácsnét óbégatásával, a tarka cicust tüzes szemével?...

– Jaj, jaj! Hát cicus is van! – kiáltott a két kis cinke.

– Van, de az nem tesz bennetok kárt, mivelhogy nem juthat hozzátok. És most be a dutyiba! Nekem is így mondták, mikor elcsuktak. Én nem csuklak be, csak menjetez, jó éjszakát!

A cinkepár berepült a házacskába, Gabi úrfi pedig lenézett az udvarra: ott a homokbucka, most hó borítja; vajon a hó alatt ott van-e még a sok jó falat?

Gabi úrfi nagyon éhes volt és mégis azt gondolta: Nem kívánom! Jobb a szabadság! A ketrecek felé tekintett: Na, ti gyávák, hogy féltetez a csőrömtől! És nézett, nézett mindenfelé a régi tanyán, míg egyszer csak ezt gondolta:

– Igaz, hogy rab voltam itt; de azért jó emberek között éltem, áldja meg őket az Isten! Aztán megcsattogtatta fekete szárnyait és felszállt, és boldogan szántotta a fehér levegőt.

– Mégis drágább a szabadság!